

Onderwerp: Evaluatie van de huidige bepalingen in het Toegangscontract en de voorstellen tot wijziging ervan m.b.t. de procedure voor aanduiding van de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke

Datum: 18 januari 2017

Contact: Steven Harlem

Telefoon: 0032 2 500 85 89

Mail: steven.harlem@febeg.be

Inleiding

De Elia WG 'Belgian grid' buigt zich op dit ogenblik over enkele aspecten van het Toegangscontract, onder meer de plaats van de leverancier, de uitwisseling van gegevens, het Gesloten Distributienet, de definitie van de Toegangsverantwoordelijke belast met de opvolging van de niet-toegekende energie en, tot slot, de aanduiding van de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke.

Elia heeft de stand van zaken van de discussies samengevat in de nota 'Toegangscontract: stand van zaken en voorstellen tot wijziging'.

Met betrekking tot het aspect aanduiding van de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke wenst FEBEG nog de volgende kanttekeningen te formuleren zowel bij het Toegangscontract zelf als bij de samenvattende nota van Elia met voorstellen tot wijziging.

Evaluatie van de huidige bepalingen in het Toegangscontract m.b.t de procedure voor aanduiding van de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke

Artikel 8.1. – Beginselen

Dit artikel beschrijft de basisprincipes van de procedure voor Toegang, onder andere:

- *'de Netgebruiker kan voor onbepaalde duur zijn eigen Toegangshouder zijn voor zijn Toegangspunten;*
- *'wanneer de Netgebruiker niet zelf de Toegangshouder is, duidt hij uitdrukkelijk enig andere natuurlijke persoon of rechtspersoon aan om de rechten en verplichtingen als Toegangshouder te vervullen voor zijn Toegangspunten, voor een bepaalde geldigheidsduur (...).'*

Uit bovenstaande principes blijkt duidelijk dat de Netgebruiker verantwoordelijk is voor het beheer van de Toegang op zijn Toegangspunten: de Netgebruiker dient ervoor te zorgen dat eventueel opeenvolgende aanduidingen van de Toegangshouders op elkaar aansluiten.

Artikel 8.2 – Modaliteiten voor de aanduiding van de Toegangshouder verschillend van de Netgebruiker

'De aanduiding van een andere rechtspersoon of natuurlijke persoon als Toegangshouder door de Netgebruiker voor de betrokken Toegangspunten gebeurt voor een bepaalde duur, die niet korter mag zijn dan drie kalendermaanden. De eerste dag van de geldigheid van de aanduiding moet op de eerste dag van een kalendermaand vallen en de laatste dag van de geldigheid van die aanduiding op de laatste dag van een kalendermaand (ten vroegste de laatste dag van de 3de kalendermaand).' Het Federaal Technisch Reglement bevat geen minimumtermijn voor de aanduiding van een Toegangshouder verschillend van de Netgebruiker. Heeft deze minimumtermijn een andere juridische basis? Of is deze termijn een door Elia – uit praktische overwegingen – opgelegde minimumtermijn?

'De aanduiding door de Netgebruiker van de Toegangshouder voor zijn Toegangspunten is van kracht op de eerste dag van de maand volgend op de kalendermaand waarin Elia, binnen een termijn van maximaal tien kalenderdagen na de indiening van de Toegangsaanvraag, het dossier met de vraag voor aanduiding neergelegd door de Toegangshouder bij Elia als volledig beschouwt.' Het Federaal Technisch Reglement beschrijft de Toegangsaanvraag en verplicht Elia om de Toegangsaanvraag volledig te verklaren binnen de 5 werkdagen volgend op de indiening van de Toegangsaanvraag. Of wordt in het bewuste artikel in het Toegangscontract een Aanduidingsaanvraag – het dossier met de vraag voor aanduiding van een Toegangshouder – bedoeld? Binnen welke termijn na de Toegangsaanvraag moet de Aanduidingsaanvraag gebeuren? Of moet dit op het zelfde ogenblik gebeuren als de Toegangsaanvraag?

Het artikel 8.2. is bijzonder verwarrend en alludeert op verschillende concepten, namelijk de Toegangsaanvraag (ondertekening van een toegangscontract), de Aanduidingsaanvraag (de aanduiding van een Toegangshouder) en de Toevoegingsaanvraag (de toevoeging van een toegangspunt aan een bestaand Toegangscontract).

Elia zou een duidelijk onderscheid moeten maken tussen een Toegangsaanvraag en een Toevoegingsaanvraag.

De kandidaat-Toegangshouder – de Toegangsaanvrager – die nog niet over een Toegangscontract beschikt, dient eerst de procedure van de Toegangsaanvraag te doorlopen zoals voorzien in de artikelen 167 en 170 van het Federaal Technisch Reglement, namelijk indiening van de Toegangsaanvraag, 5 werkdagen voor de volledigverklaring door Elia en 12 werkdagen voor de goedkeuring door Elia.

De Toegangshouder die over een Toegangscontract beschikt, kan dan steeds door middel van een Toevoegingsaanvraag (bijlage 2, en eventueel bijlage 12) Toegangspunten toevoegen aan zijn Toegangscontract. Elia heeft dan 10 kalenderdagen om de Toevoegingsaanvraag volledig te verklaren en de toevoeging gaat in op de eerste dag van de volgende maand.

Op deze manier is de termijn voor het overnemen van een Toegangspunt door middel van een Toevoegingsaanvraag precies dezelfde voor elke Toegangshouder, of het nu gaat om de Netgebruiker zelf of een Toegangshouder verschillend van de Netgebruiker. Dit in tegenstelling tot wat de derde laatste paragraaf van artikel 8.2 van het toegangscontract mogelijk laat uitschijnen.

Artikel 9.1 – Toevoeging van Toegangspunten aan het Toegangscontract

Het artikel 9.1. over de toevoeging van Toegangspunten aan het Toegangscontract is eveneens bijzonder onduidelijk.

'Het Toegangspunt dat wordt toegevoegd aan het Toegangscontract van een Toegangshouder heeft een onbepaalde geldigheidsduur, zoals bepaald in artikel 8.1'. Dit artikel heeft weinig meerwaarde, maar herhaalt slechts het basisprincipe van artikel 8.1, §1. Het lijkt ook aangewezen om 'onbepaald' te schrappen aangezien de geldigheidsduur net wordt bepaald door artikel 8.1, §1. Deze verwijzing wordt bovendien niet opgenomen in artikel 9.2. over wijziging van de aanduiding waar het even relevant is, namelijk dat de wijziging van de duur van de aanduiding van een Toegangshouder geen afbreuk doet aan de geldigheidsduur van een Toegangspunt.

'Indien de Netgebruiker zijn eigen Toegangsverantwoordelijke is, dan zal hij dit zijn voor een onbepaalde duur voor de Toegangspunten die worden toegevoegd'. Is het hier effectief de bedoeling – in de artikelen over toegang – te verwijzen naar de 'Toegangsverantwoordelijke'? Of moet dit 'Toegangshouder' zijn, naar analogie met artikel 8.1, §2, eerste zin *'De Netgebruiker kan voor onbepaalde duur zijn eigen Toegangshouder zijn voor zijn Toegangspunten'*, en dus ook voor de eigen Toegangspunten die hij toevoegt?

De derde paragraaf heeft eveneens weinig meerwaarde, maar herhaalt slechts het basisprincipe van artikel 8.2, §2. Deze verwijzing wordt bovendien niet opgenomen in artikel 9.2. over wijziging van de aanduiding waar het even relevant is.

De vierde paragraaf is zeer onduidelijk. Wat wordt bedoeld met *'(...) die de aanduiding van de Toegangshouder materialiseert voor dat (die) bijkomend(e) Toegangspunt(en), mits inachtneming van de procedure bepaald in Artikel 8 van dit contract.'*? Wellicht wordt bedoeld dat ook in het geval van een Toevoegingsaanvraag gebruik moet gemaakt worden van bijlage 2 en dat Elia over 10 dagen beschikt voor de volledigverklaring van de Toevoegingsaanvraag. Het lijkt aangewezen hier de meer duidelijke formulering van artikel 9.2. over te nemen: *'De Toegangshouder die één of meerdere Toegangspunten wil toevoegen aan het Toegangscontract dient een Toevoegingsaanvraag in bij de contactpersoon van Elia door middel van het document voorzien in Bijlage 2 van dit contract in te dienen conform de modaliteiten beschreven in artikel 8.2'*.

De definitie van een geldig ingediende Toevoegingsaanvraag ontbreekt. Wellicht is het hier de bedoeling om te verwijzen naar de volledigverklaring door Elia.

De startdatum van de nieuwe Toevoegingsaanvraag dient perfect aan te sluiten op de einddatum van de eerdere Toevoegingsaanvraag, aangezien enkel de eerdere Toegangshouder gemachtigd is om – indien hij beschikt over een bijlage 12 – de duurtijd van de aanduiding te veranderen.

De aanpassing van het toegangsregister en de bevestiging dienen te gebeuren vóór de Toevoegingsaanvraag in werking treedt. Met toepassing van de huidige procedure kan een Toevoegingsaanvraag volledig verklaard worden op de laatste dag van de maand: in dat geval ontvangen de oude en de nieuwe Toegangshouder pas op de 10de van de maand een bevestiging van de verandering van Toegangshouder met retroactieve werking. Is dit de bedoeling? Partijen kunnen in dit geval niets meer recht zetten, bijvoorbeeld in geval van vergissing.

Het verdient ook aanbeveling om de timings op elkaar af te stemmen om verwarring te vermijden. De volledigverklaring moet binnen de 10 kalenderdagen, terwijl de bevestiging binnen de 10 werkdagen moet verstuurd worden.

Artikel 9.2 – Wijziging van de aanduiding van de Toegangshouder voor een of meerdere Toegangspunten

De definitie van een geldig ingediende Wijzigingsaanvraag ontbreekt. Wellicht is het hier de bedoeling om te verwijzen naar de volledigverklaring door Elia.

Een wijziging betekent in de strikte zin een verkorting of verlenging van de opname van een Toegangspunt in een Toegangscontract. Het verdient ook aanbeveling om de timings op elkaar af te stemmen om verwarring te vermijden. De volledigverklaring moet binnen de 10 kalenderdagen, terwijl de bevestiging binnen de 10 werkdagen moet verstuurd worden.

'Een nieuwe aanduiding van een Toegangshouder beëindigd automatisch de voorgaande aanduiding (...). Deze paragraaf is irrelevant aangezien het hier gaat om de wijziging van een Toegangspunt in een bestaande portefeuille van een Toegangshouder. De paragraaf zou eerder onder artikel 9.1. dienen opgenomen te worden.

De uitdaging in dit artikel is eerder het feit dat een Toegangshouder een nieuwe einddatum kan opgeven op een Toegangspunt waarvoor een andere Toegangshouder reeds een aansluitende Toevoegingsaanvraag heeft op uitgevoerd. Door deze wijziging dreigen de einddatum en de begindatum niet meer op elkaar aan te sluiten. Hoe gaat Elia hier mee om? Wordt de

Toevoegingsaanvraag dan geannuleerd of krijgt de nieuwe Toegangshouder louter een melding waarop hij dan zelf een nieuwe Toevoegingsaanvraag dient uit te sturen?

Het zou nuttiger zijn om in dit artikel een paragraaf op te nemen die een Toegangshouder verbiedt om een nieuwe einddatum op te geven die korter is dan de termijn die – redelijkerwijze – noodzakelijk is om een wissel van Toegangshouder door te voeren. Op die manier wordt een situatie vermeden dat een Netgebruiker niet tijdig een nieuwe Toegangshouder kan aanduiden.

Artikel 9.3 – Hernieuwing van de aanduiding van de Toegangshouder voor een of meerdere Toegangspunten

Vermoedelijk wordt in de derde paragraaf bedoeld ‘... in kennis van het feit dat de ~~Toegangshouder~~ Netgebruiker de nodige stappen moet ondernemen om de Toegangshouder te worden...’. De zin die daarop volgt maakt duidelijk dat het wel degelijk de Netgebruiker is die stappen dient te ondernemen.

Het verdient ook aanbeveling om de timings op elkaar af te stemmen om verwarring te vermijden.

De vierde paragraaf lijkt naar uitvoering niet goed in elkaar te zitten. Conform de vierde paragraaf kan enkel ‘een op geldige wijze aangeduide Toegangshouder’ de procedure stop zetten in paragraaf drie. De Toegangshouder wordt op geldige wijze aangeduid door middel van bijlage 2, en eventueel bijlage 12. Dit betekent dus dat de nieuwe Toegangshouder de bijlage 2 aan Elia dient te bezorgen uiterlijk 21 kalenderdagen voor de einddatum van de aanduiding van de huidige Toegangshouder. Als de nieuwe Toegangshouder de bijlage 2 heeft tijdig heeft verstuurd, namelijk 21 dagen voor het einde van de aanduiding van de vorige Toegangshouder, welke stappen dient hij dan nog bijkomend te ondernemen 10 kalenderdagen voor de einddatum?

In de zesde paragraaf staat geen timing vermeld van het versturen van het aangetekend schrijven. Wanneer wordt deze brief verstuurd?

Artikel 10 – Aanduiding van de Toegangsverantwoordelijke

Zie opmerkingen voor artikel 8.2. Toegangsaanvraag en Toevoegingsaanvraag lijken hier door elkaar gehaald en zijn niet voldoende duidelijk toegelicht. De termijnen voor de toegangsaanvraag zijn niet in lijn met het Federaal Technisch Reglement.

Artikel 11.1 – Wijziging van de aanduiding van de Toegangsverantwoordelijke(n)

De vierde paragraaf staat toe dat de aanduiding van een nieuwe Toegangsverantwoordelijke eerder aanvangt dan de einddatum van een eerdere aanduiding. Dit lijkt correct voor zover dit gebeurt door de oorspronkelijke Toegangshouder. Zou deze voorwaarde niet beter opgenomen worden? Door het opnemen van deze voorwaarde wordt vermeden dat een Netgebruiker nieuwe acties onderneemt voor de oorspronkelijke einddatum.

Artikel 11.2 – Hernieuwing van de aanduiding van de Toegangsverantwoordelijke

De vierde paragraaf voorziet in een aanduiding van de Toegangsverantwoordelijke 10 kalenderdagen voor de einddatum voorzien in bijlage 3. Dit betekent ook hier dat Elia de limieten opzoekt aangezien de volledigheid van de aanduiding 10 kalenderdagen in beslag kan nemen.

In paragraaf 7 wordt niet gespecificeerd wanneer het aangetekend schrijven wordt verstuurd.

De problematiek van de laatste paragraaf zou voorkomen kunnen worden door een Toegangsverantwoordelijke niet toe te staan de einddatum te wijzigen naar een nieuwe einddatum die minder dan 90 kalenderdagen in de toekomst ligt.

Evaluatie van de voorstellen tot wijziging van de procedure voor aanduiding van de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke

Elia stelt voor om de bijlage 12 en 13 – het onherroepelijke mandaat aan respectievelijk de Toegangshouder en de Toegangsverantwoordelijke om de bijlage 2 of 3 aan te passen – te schrappen.

Ook al worden bijlage 12 en 13 weinig gebruikt, ze hebben een nuttige functie. In het geval een klant – bijvoorbeeld – insolvent is, kan de leverancier zijn risico beperken door deze klant een bijlage 12 en 13 te laten tekenen waardoor de leverancier de termijn van de aanduiding als Toegangshouder of als Toegangsverantwoordelijke eenzijdig kan aanpassen. Wanneer – bijvoorbeeld als gevolg van de wanbetaling van de klant – het leverancierscontract wordt verbroken, kan de Toegangshouder of Toegangsverantwoordelijke het initiatief nemen om zijn aanduiding te beëindigen zodat hij niet langer de risico's en kosten (netkosten, onbalansfactuur, ...) draagt voor een Toegangspunt waarvoor hij niet langer leverancier is.

Het schrappen van bijlage 12 en 13 betekent dat een nieuwe manier moet gevonden worden om bovenstaand risico te beperken.

M.b.t. de aanduiding van de Toegangshouder

De toegangshouder (Y) wordt door de netgebruiker (X) aangeduid door de ondertekening door X en Y van Bijlage 2 (enkel Y is partij bij het toegangscontract). Bijlage 2 voorziet in een aanduiding voor bepaalde duur (eerste kalendermaand en laatste kalendermaand moeten worden ingevuld).

Door de ondertekening van bijlage 12 door X en Y verkrijgt Y een onherroepelijke volmacht om alleen alle '*noodzakelijke wijzigingen*' aan te brengen in verband met Bijlage 2. Indien X bijlage 12 ondertekent kan Y dus zelf noodzakelijke wijzigingen in verband met zijn aanduiding aanbrengen (in het bijzonder de vermindering van de duur, i.e. de stopzetting van zijn aanduiding).

Elia stelt voor om bijlage 12 te schrappen. Hierdoor zou het onmogelijk worden voor Y om zijn aanduiding vroegtijdig te stoppen (gezien de bepaalde duur), ook al zou het onderliggende leveringscontract inmiddels (vroegtijdig) zijn opgezegd, omdat bv. de klant niet langer betaalde. Dit is uiteraard een situatie die in elk geval moet worden vermeden.

Aan deze problematiek worden tegemoet gekomen door doorheen het contract (en in bijlage 2 in het bijzonder) duidelijk te specificeren dat de aanduiding van Y als toegangshouder een einde neemt bij de eerste van volgende gebeurtenissen: (i) de afloop van bepaalde duur en (ii) de kennisgeving door X of Y aan Elia dat het onderliggende leveringscontract een einde heeft genomen.

M.b.t. de aanduiding van de Toegangsverantwoordelijke

De toegangsverantwoordelijke (Z) wordt door de toegangshouder (Y) aangeduid door de ondertekening van Z en Y (en de leverancier) van bijlage 3. Vreemd genoeg dient dus ook de leverancier deze bijlage te ondertekenen. Bijlage 3 voorziet in een aanduiding van bepaalde duur (eerste maand en laatste maand moeten worden ingevuld).

Door de ondertekening van bijlage 13 verleent X aan Z een onherroepelijke volmacht om alleen (en dus zonder Y) de '*noodzakelijke wijzigingen*' aan te brengen aan bijlage 3. Indien bijlage 13 wordt ondertekend kan Z dus schijnbaar alle noodzakelijke wijzigingen aanbrengen i.v.m. zijn aanduiding.

Elia de intentie heeft om bijlage 13 te schrappen en het principe van de volmacht te integreren in bijlage 3.

Dit is een goede zaak (gelet op het voorgaande), op voorwaarde echter dat doorheen het contract (en in bijlage 3 in het bijzonder) wordt gespecificeerd dat de aanduiding van Z een einde neemt bij de eerste van volgende gebeurtenissen: (i) de afloop van bepaalde duur, (ii) het einde van de aanduiding van Y als toegangshouder en (iii) de kennisgeving door X, Y of Z aan Elia dat het onderliggende leveringscontract een einde heeft genomen.

Volgende paragraaf in verband met de schrapping van bijlage 13 roept een aantal vragen op:

'L'irrévocabilité de la désignation avait été mis en place en l'absence d'un mécanisme de fournisseur par défaut, qui aurait pu veiller aux utilisateurs du réseau sans autre fournisseur; cette situation est toujours d'actualité. Elia propose de garder l'irrévocabilité de la délégation de l'ARP, tout en précisant que la fin de cette délégation est liée à la fin du contrat de fourniture (dont la durée est précisée dans l'annexe 3) et à fin de la désignation du détenteur d'accès pour ce point d'accès.'

Was het ooit de bedoeling om een soort van mechanisme voor een 'default supplier' te voorzien op het transmissienet? Het is toch zo dat ook zonder Bijlage 13 is er geen garantie is dat de klant zal beleverd worden. De Toegangshouder kan immers op elk moment de aanduiding van de toegangsverantwoordelijke stopzetten (zie artikel 11.1, eerste lid Toegangscontract).
